

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Hallituksella näytön paikka turvapaikka- ja pakolaispolitiikassa

Pirjatanniemi, Elina

Published in:
Turun Sanomat

Publicerad: 01/01/2019

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Pirjatanniemi, E. (2019). Hallituksella näytön paikka turvapaikka- ja pakolaispolitiikassa. *Turun Sanomat*, (5.6.), -. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020100882923>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Antti Rinteen hallituksen ohjelma julkaistiin maanantaina. Esitän joitakin alustavia kommentteja sen turvapaikka- ja pakolaispolitiikkaa koskevista kirjauksista. Tarkempien arvioiden aika tulee, kun hallitusohjelma konkretisoituu päätöksiksi.

Ensivaikutelmani on, että koalition turvapaikka- ja pakolaispolitiikan perusta on kunnossa. Lähtökohdaksi on otettu kansainvälinen yhteistyö ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen.

Ohjelmassa korostetaan sekä pohjoismaista yhteistyötä että yhteiseurooppalaisia ratkaisuja. Tämä on luontevaa, kunhan ihmisoikeudet pidetään jatkuvasti mielessä. Pohjoismainen politiikka ei ole viime vuosina ollut kaikilta osin esimerkillistä, eikä Euroopan unionin toimintakaan aina ihan mallikasta ole ollut.

Suomen tuleva EU-puheenjohtajuus antaa muuten hallitukselle oivan mahdollisuuden näyttää poliittiset kykynsä. EU:n pakolaispolitiikan solmujen avaaminen olisi huikea poliittinen saavutus.

Hallitus aikoo laajentaa kiintiöpakolaisjärjestelmän käyttöä. Kiintiöpakolaisten määrää lisätään 750:stä vähintään 850:een ja mahdollisesti 1050:een. Luku ei ole kovin kunnianhimoinen, mutta periaate on oikea. Kiintiöpakolaisjärjestelmässä maasta toiseen siirrytään hallitusti ja turvallisesti. Järjestely on myös vastaanottavalle maalle edullinen, sillä tulijoiden asema on tarkistettu jo YK:n pakolaisjärjestön toimesta.

Uusi hallitus jatkaa Suomen vakiintunutta linjaa, jonka mukaan järjestelmän avulla tarjotaan turvaa kaikkein haavoittuvammassa asemassa oleville. Hallitusohjelman mukaan kiintiöpakolaisten valinnassa huomioidaan myös kotoutumisen edellytykset. Uusi hallitus muistaneekin, että valikoinnin kriteerit eivät voi olla syrjiviä.

Säätytalolla on päätetty myös selvittää ulkomaalaislakiin tehtyjen lukuisten erillisten muutosten ja soveltamiskäytäntöjen yhteisvaikutukset oikeusturvaan. Kokonaisarvio on erittäin tervetullut. Oikeusturvan toteutumisen osalta keskeinen on samoin kirjaus, joka mahdollistaa avustajan käytön turvapaikkapuhuttelussa. Avustajien tuntiperusteiset palkkiot sekä paluu yleisiin hallinto-oikeudellisiin valitusaikoihin turvapaikka-asioissa ovat niin ikään olennaisia parannuksia. Kun asia saadaan heti alussa asiantuntevasti raiteilleen, koko prosessin laatu paranee.

Perheenyhdistämisen edellytyksiä on Suomessa kiristetty useiden hallitusten toimesta. Rinteen hallitus on aikeissa lopettaa toimeentuloedellytysten soveltamisen alaikäisiin perheenkokoajiin, mikä on lapsen edun toteutumisen kannalta tärkeä kannanotto.

Turvapaikka- ja pakolaispolitiikan suurimman haasteen muodostavat ne ihmiset, jotka saavat kielteisen oleskelulupapäätöksen, mutta eivät halua tai voi lähteä maasta. Tältä osin ollaan valmiita kokeilemaan uusia keinoja. Hallitus aikoo käynnistää muun muassa lakihankkeen, jonka myötä otettaisiin käyttöön kielteisten oleskelulupapäätösten saaneiden henkilöiden tekninen valvonta.

Tekninen valvonta esitellään säilöönoton vaihtoehtona, mutta taustalta löytynee myös turvallisuusargumentteja. Menetelmään liittyy monia perus- ja ihmisoikeushaasteita, miten se päätetäänkin toteuttaa. Odotettavissa onkin, että lakiehdotus joutuu tarkkaan syyniin perustuslakivaliokunnassa.

Kaiken kaikkiaan turvapaikka- ja pakolaispolitiikan suuntaa voi tässä vaiheessa pitää lupaavana. Mutta kuten aina politiikassa, vasta teot ratkaisevat.

NOSTO: EU:n pakolaispolitiikan solmujen avaaminen olisi huikea poliittinen saavutus.